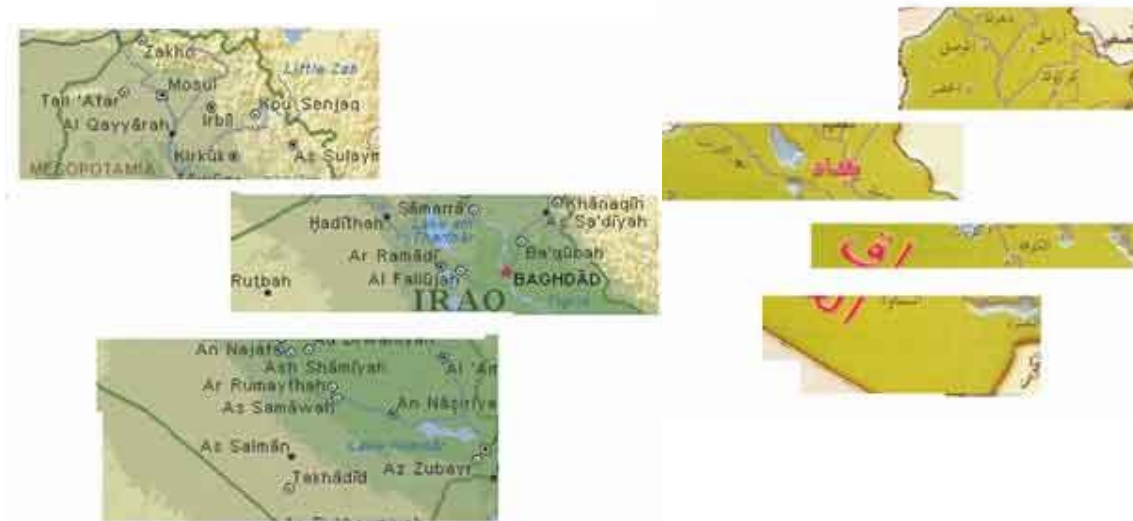

دابەش بوونی عێراق... رزگار بوونی مروّف له شەری ناوخۆ

فەهد گەردەوانی

2005/12/18 ستۆکھۆلم

ئەمن ئەوەندە مروّفم خۆش دەوێ کە هەرگیز حەز ناکەم نازار بەدەریت و بکوژێ... وەکو روژ بۆم روونە ئەو عێراقە جینگای ئەو هەموو سەرە زلانی تێدا نابیتەو و شەریکی ناوخۆیی تێدا رودەدات، ئەگەر بیت و دابەش نەکریت... ئەو

کەسە ترسی من دەرهوینیتەو بە بۆم باس نەکات فیدرالیەت واتە {وێهەدی

عێراق} یەکیتی عێراق... بە نموونە سوێسرا و ئەلمانی و ئەمەریکام بۆ باس نەکات،

چونکە دیموکراتیەت ئەو ولاتانە وەک خورەوشت و کۆلتور وایە، بۆ ئێمە و ناوچە

ئێمە دیموکراتەت هەر پەیشی سەر کاغەزە... تۆ قەبوولت نێه براکەت رەخنەت

لێبگری و خوشکت شتی تازەت بۆ روئبکاتەو جا چۆن ریز لە نەتەوێهەک دەگریت کە

خۆی بە گەورەتر لەتۆ دابنێ و لێت نەگەرێ شاروگوندی خۆت بگەریتەو لای خۆت...

ئەو عێراقە جارێ بە ئاگروئاسن پێکەو بەسترا بۆ وێستاکە سەر دەمی زۆم و

زۆرداری وەل بوو، دەبێ مروّف نازاد بیت لەکوێ دەیهوێت بژی و چۆن دەیهوێت بژی،

خەتک نابیت جینوساید بکریت و لەمائی خۆی و لە شوینی خۆی شاربەدەر بکریت...

تەنھا پێکدادان لەگەڵ ئەو گروپە تیرۆریستانەکان کە باوەریان بە زمانی دیالۆگ نێه

دەگریت کاتی ک دیموکراتیەت دەخەنە ژێر قاچیان و بە زۆری سەندوقی دەنگدان زەوت دەکەن و ریگات نادەن وەک مروّف

بە مێشکی خۆت بیری بکەیهو، ئەمەش شەریکی جیهانیە و کوردیش دەبێ هەوێدات نەهێنێ ناوچەکە یەبیتە ناوەندی

ئەو گروپانە، کورد دەبێ هەردەم گۆرەپانی یاری دیموکراسی فراوان بکات و لە قوتابخانەکان سەرەتاییەو مەدال فێر

بکات کە براوخوشتی بەرامبەری وەک مروّف خۆش بوو و ریزی بگریت، جا بە ئەو مروّفە ئاینی جیاوازیەت یا

قسەکردنی جیاواز... هتد... شەری تازە بوو بە شەری ئاینی ئەویش هەندیک ئەو ناوەیان لێناو هەتا خۆیان لە ژێر

ناوهكهی بشارنهوه... ئهو شهپه‌ی من ئی‌ی ده‌ترسم شه‌ریکی تره له نیوان مه‌زه‌هبی سونه و شیعه ... ههر له نیستاهه {زه‌رقاوی} كه خۆی به {ئهمیری بلاد رافیدین} داناوه ، خوینی شیعه و كوردی جه‌لال كردهوه ، ئهمه‌ش ئهو ریبازیه كه {القاعده} وه‌كو سیاسه‌ت له عێراقدا په‌ی‌په‌وی ده‌كات هه‌تا ئه‌گه‌ر له‌شكری ئهمریكاو بیانی‌ش ده‌ریچێ ههر به‌رده‌وام ده‌بن ، هه‌ندیک گروپی سونه كه‌سه‌ر به‌ رژیمی فاشی سه‌دام حوسین بوون یه‌كتر ده‌گه‌رنه‌وه له‌گه‌ڵ جه‌ماعه‌تی قاعیده له‌به‌ر به‌رژه‌وه‌ندی تایبه‌تی خۆیان ئه‌گه‌رنا القاعده له‌ بنه‌ره‌ندا باوه‌ری به‌ فكري شۆفینی به‌عس نیه ، به‌لام هه‌ردوکیان له‌ دژایه‌تی كورد و شیعه هاو‌خه‌باتن ... شیعه كه‌ نیستاكه ده‌ولته‌تی ئێرانی هه‌یه ، له‌ به‌رامبه‌ر بی‌ری {القاعده} و بی‌ری سونه خۆی به‌ هێز ده‌كات و هه‌ول ده‌دا خه‌لكی خۆی به‌رامبه‌ر ئهو مه‌زه‌هبه هان‌بده‌ت كه له مه‌رجه‌عه‌ت كۆبهنه‌وه ... ئێران وه‌كو ده‌ولته‌تی شیعه نه‌ك وه‌كو ده‌ولته‌تی ناوچه‌كه ده‌یه‌وێ له‌ لوبنانی {حه‌ری‌ری سه‌ر به‌ سه‌عوویه ... به‌ دوور نه‌بیته‌ت و به‌ ته‌واوی پشتگیری شیعه‌ی (حزب الله) ی حه‌سه‌ن نه‌صرا‌لله ده‌كات} ... له‌ به‌رامبه‌ر یاره‌مه‌تی سونه‌ی پاکیستان و ئه‌فگانستان كه سه‌عوویه و ئوسامه‌ی كوری لادن یاره‌مه‌تیان ده‌دات ، شیعه‌ی ئێران یاره‌مه‌تی شیعه‌ی سه‌عوویه و پاکیستان ده‌دات ... هه‌ردوولا سه‌عوویای جه‌هانی ئیسلامی سونه و ئێرانی جه‌هانی ئیسلامی شیعه له‌ پیتش‌برکین هه‌تا سه‌رکه‌ردایه‌تی جه‌هانی ئیسلامی بخه‌نه به‌ر ده‌ستیان ، هه‌یچیان سه‌رکه‌وتنیان به‌ده‌ست نه‌هه‌یناوه و له هه‌ندیک باری سیاسیش دژی یه‌كتر نه‌وه‌ش زۆرجار له‌و شه‌ره‌ گه‌توگۆیانه‌ ده‌رده‌چن كه له‌ ناوچه‌كه‌ دینه‌ پیتشه‌وه ، شای ئوردن و سه‌عوویه زوو هاواریان ئه‌هه‌ستا كه ناوچه‌كه‌یان ده‌خه‌رتنه ژێر ده‌سه‌لاتی شیعه ... سو‌ریاش دۆستایه‌تی نزیکی له‌گه‌ڵ ئێران دا هه‌یه ئه‌وانیش خۆیان به‌ عه‌له‌وی ده‌به‌سته‌نه‌وه ... {ئه‌دوونسی شاعیر له‌سه‌ره‌تای شۆرش ئێراندایه‌ پشتگیری خومه‌ینی کرد ، ئه‌دوونسی ئهو پشتگیری‌یه‌ی هه‌ر بۆ مه‌زه‌هب ده‌گه‌رنه‌وه هه‌تا نیستاكه ئهو له‌كه‌یه‌ی له‌ نیوچه‌واندا نووساوه ، هه‌تا من وای تیده‌گه‌م بۆیه خه‌لاتی ئۆبلی پی‌روه‌انه‌بینراوه ، هه‌روه‌كو یه‌شار كه‌مالی خۆمانه‌ كه ئه‌ویش هه‌ ئه‌یه‌کی گه‌وره‌ی تۆمار کرد ئه‌ویش كاتیک جونتای تورکیا له 1980/9/12 كۆدیتای سه‌ربازی کرد ، یه‌شار كه‌مال له‌ سوید گه‌راوه‌ تورکیا و له‌ ئازادی جونتای حه‌ساوه ، له‌ هه‌موو جه‌هان دژی ئهو كۆدیتایه‌ خۆیانویه خه‌لك راپه‌رین كه‌چی ئهو بیده‌نگ بوو، ئه‌مه‌ش به‌گه‌رن له‌سه‌ری وه‌ستا ، ئه‌ویش هه‌تا ئه‌مرو بیه‌شه‌ له‌و خه‌لاته ... ره‌نگه‌ من له‌و دوو سه‌رنجه هه‌ ئه‌بم.ف.گ} ولاتانی كه‌نداو له‌ دوا دانیه‌شتنی به‌ ئاشكرا داوایان له‌ ئێرانی مو‌سه‌لمان {شیعه} کرد كه‌ واز له‌ به‌رنامه‌ی نه‌وه‌وی {ئه‌تۆمی} به‌ینی هه‌تا ناوچه‌ی كه‌نداو به‌بی‌ چه‌کی ئه‌تۆمی بیته‌ ، ئهو ولاتانه‌ ده‌زانن ریبازی شیعه ئهو مو‌سه‌لمانه‌ی كه‌نداوی به‌لاوه مو‌سه‌لمانی راسه‌قینه‌ نیه به‌لكو ده‌زانی له‌ كه‌نداویش شیعه خۆشه‌ویسته‌ نیه‌و له‌هه‌ندیک شوێن ده‌چه‌وسینه‌رنه‌وه ، نمونه‌یه‌کی تریش هه‌ر كه‌ وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی {سه‌عوده‌یسه‌ل} سه‌عوویای عاره‌بی باسی ئه‌وه‌ی کرد ده‌سه‌لاتی ئێران له‌سه‌ر عێراق زۆر دیاره ، یه‌كسه‌ر {به‌یان جه‌بری} وه‌زیری ناو‌خۆی عێراق له‌ وه‌لامدا گووتی با سه‌عوویه‌ی عاره‌بی ئازادی بده‌ت به‌ شیعه‌ی سه‌ودیا ، كه‌واته‌ وورده‌ وورده‌ ئهو جی‌اوازیه‌ له‌ هه‌ردوو مه‌زه‌هب به‌ ئاشكرا به‌دیار ده‌كه‌وێ بۆ وه‌رگرتنی ده‌سه‌لاتی سه‌رتاسه‌ری ... یان له‌ ناو كۆبوونه‌وه‌ی ولاتانی ئیسلام یه‌كسه‌ر {ئه‌حمه‌دی نه‌ژاد} سه‌رۆکی ئێران هاواری کرد ئیسرائیل لابه‌رن و بیبه‌نه‌وه ئه‌وروپا و ئه‌مريكا یان كوشتنی یه‌هوود له‌ ئه‌وروپا راست نیه ، له‌ولایه‌ش ولاتانی عاره‌بی مو‌سه‌لمان پیتش‌برکێیان به‌ پیه‌وه‌ندی كردن له‌گه‌ڵ ئیسرائیل ، ئه‌وه‌ش هه‌ر خۆ به‌ فه‌رز كردنه‌ له‌سه‌ر جه‌هانی ئیسلام و خۆنیشاندانه‌ كه‌ ئێران پارێزگاری خاکی فه‌له‌ستین ده‌كات ، حه‌ماس و ئیسلامه‌كانی فه‌له‌ستین به‌و باسكردنه‌ كه‌یف خۆش بوون و پشتگیری ئێرانیان کرد ، ئه‌گه‌رچی ولاتانی عاره‌بی هاریكاری ئابووری زۆری فه‌له‌ستینه‌كان ده‌كهن ، نیستاكه ئێران قه‌بوول ناكات فه‌له‌ستینه‌كانی كامپی لوبنان و ئوردن له‌ تاران به‌ خێو بكات ئه‌مه‌ش ته‌نها قسه‌ی زلی سیاسه‌ته‌ ... ئهو دابه‌ش بوونی مه‌زه‌هبیه عێراقی گه‌رته‌وه‌وه ، تازه مه‌رجه‌عه‌تی شیعه رینگ نادات جاره‌کی تر ببینه‌ برا بچوکی كه‌مینه‌ی سونه ... پیتیشی به‌ ئێران به‌ هێزه و شیعه‌ی ئێرانی بۆ زیاره‌تی كه‌ربه‌لا و نه‌جه‌ف زۆر به‌ په‌رۆشتن له‌ زیاره‌تی كه‌عبه‌ و حه‌زیش ده‌كهن ئهو ناوچه‌یه هه‌ر له‌ ژێر چاودێری شیعه‌ی بری‌ان بیته‌ ، جا با حكومه‌تی دیموكراتی فیدرالی عێراقیش دروست ببیته‌ ، ئێران هه‌ر پیاوی خۆی و

سیخوری خوی رهوانه دهکات ههتا دهستی لهو عیراقه دیموکراته رویشتوو بیته ، کورد و سونهش با ههر هاواری دهست تیوهردانی ئیران بن ، ئەمەش هه‌ندهک لهو ته‌نگوچه‌ئەمەمی ناو خۆ زیاتر دهکات، ده‌بارە‌ی حەوزە‌ی نە‌جە‌ف و کە‌ریه‌‌لا تازه ده‌ولەتی مە‌رکە‌زی بە‌غدا بۆ ناکریت دەستی بە‌سەر دا‌ب‌گ‌ریت ته‌نها به دا‌گ‌یرکردن بۆی ئە‌نجام دە‌درئ ، که نه‌وه‌ش له حکومه‌تی یه‌ک‌گرتوو ئە‌گەر سونه بیته یان کورد ناتوانی خۆی لهو گورپسه سووره نزیک بکاته‌وه ، که‌واته هات‌و‌چۆ و زیاره‌تی هه‌ردوو ئی‌مام عه‌لی و حوسین بۆ شیعه‌ی ئیران و شیعه‌ی شوینه‌کانی تر نازاد تر ده‌بیته ... ئە‌گەر عیراق دابه‌ش نه‌بیته ، ره‌نگه‌ ئه‌و شه‌ره‌ی نیوان سونه و شیعه‌ی پرۆشکی کوردستانی‌ش ب‌گ‌ریت‌ه‌وه. کورد به‌یه‌ک ده‌نگی به‌هیزتره ده‌بی زوو هه‌ول‌ب‌دات مائی خۆی ریک‌ب‌خات و یه‌ل‌گرتوو‌بیته... عاره‌بی سونه و شیعه له کەرکوک و ناوچه ته‌عرب کراوه‌کان هاوده‌نگ ده‌بن له دژی خواستی کورد... سه‌رۆک کورد بیته یان سونه یان شیعه بۆ ناکریت دئی له‌و هه‌موو ئایین و نه‌ته‌وه و مه‌زه‌ب و چین و ره‌گه‌ز و ... هتد رازی بکات... باری ژبانی هه‌ریه‌که‌یان له نه‌وه‌ی تر خۆشتر بکریت ، ئه‌وا حیسابی ده‌ست به‌سەر و ده‌ست به‌سەر دا‌گ‌رتن دیته پیشه‌وه... ههر وه‌زاره‌ت و داموده‌زگایه‌کی ده‌ولەت که سونه یا کورد یا تورکمان یا شیعه یا مه‌سیحی بکه‌ویتته ژیر ده‌ستی ، بیر له شاره‌زاو‌پ‌سپۆری کار ناکریت‌ه‌وه به‌ئ‌کو ئه‌وانه‌ی سه‌ر به نه‌ته‌وه و ئایینی وه‌زیرین ئه‌وانه داده‌مه‌زین و وه‌زاره‌ته‌که دا‌گ‌یره‌که‌ن ، له حکومه‌ته‌که‌ی عه‌لای و جه‌عه‌ری به‌ ئاشکرا ده‌بینرا، ئە‌مەش دیسان ترسی تری به‌دوا‌وه‌یه... کئ ده‌توانی سونه قه‌ناعه‌ت پێبکات که کوردستان و خاکه‌که‌ی به‌شیکی دانه‌ب‌راوی خاکی کوردستانی گه‌وره‌یه... کئ ده‌توانی خۆی له فتوای مه‌رجه‌عه‌تی نه‌جە‌ف بپاریزی و کفتوگۆی ده‌ریاره‌ی بکات ، ئه‌و فتوایه له رای په‌رله‌مان و حکومه‌ت گه‌وره‌تره و خه‌ئکی په‌یره‌وی ده‌کات و په‌یره‌وی بریاری ده‌ولەت ناکات ... له ئیران خه‌ئک له‌ژیر چه‌تری خامه‌نایی زیاتر کۆده‌بیته‌وه نه‌ک له‌ژیر چه‌تری ئە‌حمەدی نه‌ژاد... ئە‌وه‌ش ئاسان نیه بۆ سه‌رۆکی کورد یا مه‌سیحی یا سونه بکه‌ویتته سه‌رچۆک و ده‌ستی سه‌ماحه‌ت ماچ بکات... که‌واته ئاسان نیه ئه‌وانه پێکه‌وه کۆبکرتنه‌وه ، جا هه‌تا له‌شکری ئە‌مریکا‌وه‌هاوپه‌یمانان له عیراقن زۆر به هێمانه دابه‌ش بوون و پارچه‌کردنی عیراق راب‌گه‌یه‌نریت ، خه‌ئکی عیراق له کاره‌ساتی کوشتن رزگار ده‌کریت... کوردستان ده‌بی زۆر هۆشیارانه بیر له‌وه بکاته‌وه ، تاقه رزگار بوون له‌و باره ناهه‌موواره نازادی بوونه له‌و عیراقه به‌زۆر لێک به‌ستراوه و له‌و بریایه‌ته‌ش له دئه‌وه راسته‌قیینه نیه به‌ئ‌کو هه‌ریه‌که ده‌یه‌وی خۆی نیشانب‌دات دئسۆزی نه‌وه‌ی تره که‌چی به‌راسته و دروستی نیه ...